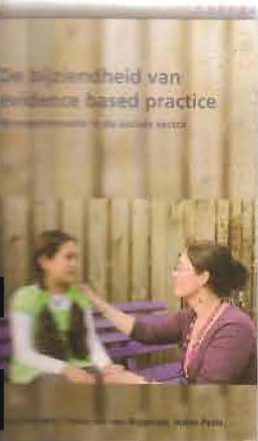

doeners' en de 'projectentrekkers' die concrete projecten in de wijk realiseren. Op die beide laatste types richten de auteurs zich. Deze blijken op een verschillende wijze ondersteund te moeten worden. Voor beide geldt dat ze in de eerste plaats bewegingsruimte nodig hebben, pas daarna assistentie en pas in de derde plaats aandacht van anderen voor hun initiatief. Voor de 'alledaagse doeners' geldt dat zij een *sense of urgency* nodig hebben om de boel aan de gang te krijgen en te houden. Voor de 'projectentrekkers' geldt dat veel minder. Zij vragen om een precieze combinatie van afstand en nabijheid, die in de praktijk lang niet altijd eenvoudig te realiseren is en van de professionals vergt dat zij voortdurend zoeken naar een balans tussen ondersteunen en overlaten. Deze en hun andere conclusies vatten de auteurs samen in twee schema's op een dubbele pagina (52/53), die het verdient om in afficheformaat te worden afgedrukt, zodat het boven het bureau van elke sociaal werker kan komen te hangen.

Burgerschap in de doe-democratie is een handzaam overzicht op een degelijke basis, een bescheiden standaardwerkje. Niet helemaal duidelijk is hoeguit of het ook van toepassing is op sociale burennetwerken gericht op onderlinge hulp. De auteurs suggereren een enkele keer van wel, maar noch de casuïstiek noch de typologie ondersteunt dat.

Ted van de Wijdeven en Frank Hendriks, *Burgerschap in de doe-democratie* is in een kleine oplage uitgegeven bij Nicis Institute en is te downloaden van www.nicis.nl.

boek *De bijziendheid van evidence based practice* – beroepsinnovatie in de sociale sector laten Jan

Het leven van een interventie

Het welzijns-werk zou alleen interventies mogen toepassen waarvan bewezen is dat ze werken – dat is zo ongeveer de kern van het streven naar *evidence based practice*. In hun

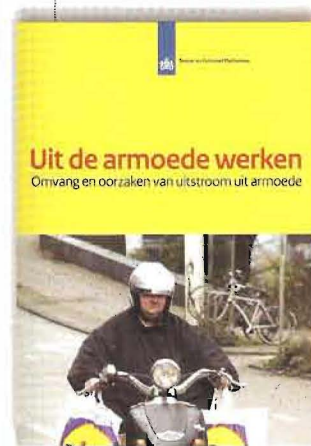
Steyaert, Tineke van de Biggelaar en Johan Peels op een boeiende manier zien (1) waarom dat nodig is en (2) wat er mis aan is. Vertrekpunt voor de auteurs is de constatering dat er naast wetenschappelijke bewijzen wel meer factoren zijn die bepalen of een interventie wordt toegepast. Het mooiste voorbeeld daarvan is misschien wel de Glen Mills School voor criminele jongeren: opgekomen op de golven van de roep om een strenge aanpak, opgebloeid op basis van massamediale aandacht en op het eerste oog overtuigende cijfers over de effectiviteit, daarna verwelkt door steeds meer tegenvallende cijfers en misstanden, onder het tapijt gemoffeld door een nieuwe naam, maar met nieuwe perspectieven onder een nieuw kabinet dat weer hard wil ingrijpen. De auteurs lijken met hun beschrijving van die op- en neergang te willen zeggen: het ligt lang niet altijd aan de sector dat er onbewezen interventies worden ingezet.

De beschrijving van Glen Mills – de auteurs noemen het met opzet de 'biografie van een interventie' – is maar een van de zes krenten in de pap. Daarnaast staan er in het boek beschrijvingen van het opvoedondersteuningsprogramma *Triple P*, het fenomeen burgerschap, de inzet van ervaringsdeskundigen, de opbouwmethodiek *ABCD* en het ingrijpen achter de voordeur.

De pap waarin deze krenten drijven, is evenmin te versmaden. In de tussenliggende hoofdstukken maken Steyaert c.s. duidelijk hoe belangrijk én beperkt de roep om *evidence based practice* is. Ze zien die als 'de kern van het moderniseringsproces van elke hulpverlening' die 'essentieel is voor het sociaal werk' (p. 76). Waar anderen nog wel eens geïrriteerd raken over de roep om of juist het gebrek aan belangstelling voor bewijzen, zoeken zij 'niet vanuit frustratie maar vanuit fascinatie naar al die andere krachten die meer dan de wetenschap dagelijks vorm geven aan hulpverlening' (p. 14). De 'bijziendheid' van de *evidence based practice*-benadering ligt volgens hen in de eenzijdige aandacht voor de wetenschappelijke kwaliteit van onderzoeken die als bewijs moeten dienen. Hun commentaar op bestaande databanken van effectieve interventies luidt dat zij 'het beschikbare materiaal op een zinvolle

manier rangschikken naar methodologische strengheid', zodat kaf van koren kan worden gescheiden. Strengheid van onderzoeksopzet is echter slechts één as waarlangs onderzoeksmateriaal gerangschikt kan worden' (p. 78). In het bijzonder stellen ze een uitbreiding voor met de dimensie 'effectgrootte', onder het motto: liever een matig bewezen interventie met een groot effect dan een terdege bewezen interventie die er nauwelijks toe doet. Maar feitelijk is hun voorstel voor een biografische benadering een nog veel verstrekkender uitbreiding. Met hun boek leveren Steyaert c.s. een wijze correctie in het Nederlandse debat over bewezen interventies.

Jan Steyaert, Tineke van de Biggelaar en Johan Peels, *De bijziendheid van evidence based practice. Beroepsinnovatie in de sociale sector is uitgegeven bij SWP, ISNB 978-90-8850-145-6.*

Uit de armoede werken

Wie in Nederland in armoede leeft, heeft de meeste kans om daaruit te komen als hij of zij een (extra of beter betaalde) baan vindt. Werk biedt dan wel geen garantie, maar huishoudens die

uit de armoede zijn gekomen, hebben dit wel in veruit de meeste gevallen te danken aan het feit dat er inkomsten uit arbeid zijn gekomen of dat die inkomsten zijn toegenomen. Dat stelt Stella Hoff in haar onderzoek *Uit de armoede werken. Omvang en oorzaken van uitstroom uit armoede*. Uit Hoff's onderzoek blijkt ook dat armoede in Nederland in een ruime helft van de gevallen een tijdelijke zaak is. Van de huishoudens die in 2004 een inkomen onder de lage-inkomensgrens hadden (zo'n € 900 per maand), was 60 procent drie jaar later aan de armoede ontsnapt. De meeste van deze uitstromers waren zelfs in 2005 al boven de armoedegrens uitgekomen en daar sindsdien ook gebleven. Dat betekent overigens dat zo'n 40 procent na drie jaar later nog steeds of opnieuw in